

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Beschikking Wet Bodembescherming

Onderwerp: Beschikking 'vaststelling ernst en spoed van de bodemverontreiniging en instemmen met het deelsaneringsplan'

Locatie: Borgweg 167a te Farmsum, gemeente Eemsdelta

Locatiecode: GR197900054

Aanvrager: Enexis B.V.

Datum: 18 januari 2023

Dossiernr.: K43418

Documentnr.: 2022-008059

Behandelend ambtenaar: [REDACTED]

Bijlagen:

1. Kadastrale kaart.
2. Verzendlijst beschikking.
3. Begrippenlijst.

1. MELDING

1.1. Melding van een geval van verontreiniging en deelsaneringsplan

Gedeputeerde Staten van Groningen (GS) ontvingen op 26 september 2022 van Antea Group, namens Enexis B.V., een melding als bedoeld in artikel 28 juncto artikel 40 van de Wet bodembescherming (Wbb).

De melding betreft het voornemen een bodemsanering uit te voeren en het verzoek aan GS om in te stemmen met het ingediende deelsaneringsplan om de benodigde civieltechnische (graaf)werkzaamheden ten behoeve van de geplande werkzaamheden aan kabels en leidingen ter hoogte van een trafostation ter plaatse van de bedrijfslocatie gelegen op het perceel Borgweg 167a te Farmsum uit te kunnen voeren. Ter hoogte van de geplande werkzaamheden is bodemverontreiniging aangetoond.

Samen met de melding is een deelsaneringsplan en de rapportage van een uitgevoerd verkennend bodemonderzoek ingediend. In verband met ons verzoek om aanvullende gegevens¹ hebben wij de procedure opgeschort. Op 8 december 2022 hebben wij de aanvullende gegevens (aangepast en definitief deelsaneringsplan en rapportage van verricht aanvullend bodemonderzoek) ontvangen.

Naast een besluit over instemming met het ingediende deelsaneringsplan wordt in deze beschikking tevens vastgesteld of op het betrokken deel van de kadastrale percelen sprake is van een geval van ernstige verontreiniging en, als dat het geval is, of spoedige sanering van deze bodemverontreiniging ter plaatse van het betrokken deel, als bedoeld in artikel 29 juncto artikel 37 van de Wbb, noodzakelijk is.

1.2. Verstrekte gegevens

Bij deze melding zijn de volgende gegevens verstrekt:

- Rapport "Deelsaneringsplan Bodemverontreiniging nabij Borgweg 167A te Farmsum", Antea Group, projectnummer 0474041.101 (definitieve revisie 01), d.d. 7 december 2022²;
- Rapport "Aanvullend bodemonderzoek Borgweg 167a te Farmsum", Antea Group, projectnummer 0474041.101 (definitief revisie 00), d.d. 7 december 2022;
- Rapport "Verkennend bodemonderzoek Diverse straten Farmsumerpoort te Farmsum", Antea Group, projectnummer 0474041.101 (definitief revisie 02), d.d. 15 september 2022;
- Formulier voor het aanvragen van een besluit over ernst/spoed en instemming met het deelsaneringsplan als bedoeld in artikel 39 jo artikel 40 van de Wbb.

2. BESLUIT

2.1. Hoofdpunten besluit

De verstrekte onderzoeksgegevens zijn beoordeeld op volledigheid en juistheid. De aangeleverde onderzoeksgegevens zijn bij elkaar genomen beschouwd als een nader onderzoek zoals bedoeld in artikel 40 jo artikel 29 van de Wbb.

Op basis van deze gegevens bestaat er naar het oordeel van GS in voldoende mate inzicht in de aard en omvang van de aanwezige verontreinigingen ter plaatse van de beschouwde deelsaneringslocatie.

¹ Brief met kenmerk 2022-108256/a, d.d. 26 oktober 2022

² Betreft aangepaste en definitieve versie van de op 26 september 2022 ingediende eerste versie gedateerd op 26 september 2022

Op basis van deze gegevens besluiten GS van Groningen:

1. met toepassing van artikel 29 lid 2 sub a Wbb dat ter hoogte van de locatie gelegen ter plaatse van de Borgweg 167a op een deel van de percelen kadastraal bekend als gemeente Delfzijl, sectie D, nummers 2749 en 4277 sprake is van een verontreiniging met lood, koper, zink, nikkel en PAK die deel uitmaakt van een geval van ernstige verontreiniging, zoals bedoeld in artikel 1 Wbb;
2. met toepassing van artikel 37 lid 1 Wbb dat het huidige bedrijfsmatige gebruik van de bodem ter plaatse van de percelen genoemd onder punt 1 niet leidt tot onaanvaardbare humane, ecologische en/of verspreidingsrisico's. Daarom is spoedige sanering van de aanwezige bodemverontreiniging ter plaatse van de beschouwde deelsaneringslocatie niet noodzakelijk;
3. met toepassing van artikel 37 lid 6 Wbb dat iedere functiewijziging, waaronder wijziging naar gevoeliger gebruik, van het onder punt 1 genoemde percelen aan Gedeputeerde Staten van Groningen dient te worden gemeld;
4. met toepassing van artikel 40 lid 2 Wbb in te stemmen met het ingediende deelsaneringsplan;
5. met toepassing van artikel 40 lid 2 jo artikel 39 lid 2 Wbb dat aan de instemming met het deelsaneringsplan voorschriften zijn verbonden (zie onder 2.2).

2.2 Voorschriften/maatregelen

Aan de instemming met het deelsaneringsplan verbinden wij de volgende voorschriften:

- a. De sanering dient te worden uitgevoerd conform het definitieve deelsaneringsplan van 7 december 2022 en deze beschikking;
- b. Conform de Omgevingsverordening provincie Groningen dient de initiatiefnemer van de sanering de startdatum van de werkzaamheden uiterlijk 10 dagen voorafgaande aan de feitelijke start van de sanering digitaal te melden via het meldingsformulier op:
<https://www.provinciegroningen.nl/vergunningen/bodemverontreiniging/>
Wanneer de sanering niet wordt begonnen op de overeenkomstig het eerste lid gemelde aanvangsdatum of de overeenkomstig dit lid aangepaste aanvangsdatum, wordt de nieuwe aanvangsdatum direct aan GS gemeld;
- c. De initiatiefnemer van de sanering of degene die de bodem saneert, meldt wijzigingen van het saneringsplan waarmee Gedeputeerde Staten van Groningen hebben ingestemd, door middel van het formulier "melden van een wijziging van het saneringsplan", uiterlijk twee weken voorafgaand aan de uitvoering van die wijzigingen schriftelijk aan GS van Groningen. Dit formulier is beschikbaar via
<https://www.provinciegroningen.nl/vergunningen/bodemverontreiniging>
Provinciale Staten van Groningen kunnen nadere regels stellen omtrent de gegevens die bij de melding worden verstrekt;
- d. Indien zich tijdens de sanering onvoorziene omstandigheden en/of afwijkingen voordoen ten opzichte van het voorliggende saneringsplan, dient de initiatiefnemer van de sanering of degene die de sanering feitelijk uitvoert direct contact op te nemen met de toezichthouder bodem van de Omgevingsdienst Groningen te Veendam (toezichtwbb@od-groningen.nl of tel. 0598-788000);
- e. De initiatiefnemer van de sanering of degene die de sanering feitelijk uitvoert dient de toezichthouder van de Omgevingsdienst Groningen tenminste twee werkdagen voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden in kennis te stellen van zogenaamde kritische momenten van de sanering, zoals het

bereiken van de einddiepte dan wel het gereedkomen van de ontgraving, bemonsteren van depots, het aanvullen van ontgravingen, het herschikken van grond op de locatie e.d.;

- f. De initiatiefnemer van de sanering of degene die de sanering feitelijk uitvoert dient afdoende maatregelen te nemen om hinder en overlast voor de omgeving als gevolg van de werkzaamheden tot een minimum te beperken;
- g. Eventuele -ook onbedoelde- gevolgen van de sanering vallen onder de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer van de sanering, evenals het maken van afspraken met en het informeren van direct betrokkenen en omwonenden;
- h. De initiatiefnemer van de sanering of degene die de sanering feitelijk uitvoert meldt conform artikel 5.10 lid 4 POV de beëindiging van de sanering c.q. een fase van de sanering binnen een week na beëindiging van de saneringswerkzaamheden aan GS door middel van het doen van een schriftelijke melding van de beëindiging van de sanering c.q. een fase van de sanering aan de toezichthouder van de Omgevingsdienst Groningen. Dit formulier is beschikbaar via <https://www.provinciegroningen.nl/vergunningen/bodemverontreiniging/>;
- i. Uiterlijk dertien weken na de uitvoering van de gehele sanering als bedoeld in artikel 39c van de Wbb dient de initiatiefnemer of degene die de sanering feitelijk uitvoert in vijfvoud een saneringsverslag van de uitgevoerde sanering ter instemming te overleggen aan GS. Deze aanvraag voor instemming met het saneringsverslag dient te geschieden door middel van het formulier "aanvragen van een besluit over instemming met een saneringsverslag". Dit formulier is te vinden op: <https://www.provinciegroningen.nl/vergunningen/bodemverontreiniging/>;
- j. Indien na afloop van de sanering sprake is van restverontreiniging dient, uiterlijk 13 weken na indienen van het saneringsverslag, degene die de bodem heeft gesaneerd een nazorgplan ter instemming aan GS te overleggen. In dit nazorgplan worden de beperkingen in het gebruik van de bodem of de maatregelen in het belang van de bescherming van de bodem beschreven, als bedoeld in artikel 39d van de Wbb. Dit nazorgplan kan ook als onderdeel in het saneringsverslag worden opgenomen.

2.3 Kadastrale registratie

Op grond van artikel 55 Wbb wordt de kadastrale registratie in overeenstemming met de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen (Wkpb) vastgelegd. Een afschrift van deze beschikking wordt gezonden aan de Rijksdienst van het Kadaster en de Openbare Registers.

Op grond van de Wkpb onroerende zaken worden percelen aangetekend waar een publiekrechtelijke beperking als bedoeld in artikel 1, onderdeel a van de Wkpb aanwezig is. Dit zijn percelen waar een overschrijding van de interventiewaarde in het vaste deel van de bodem is geconstateerd. Dit geldt voor de volgende percelen:

Kadastrale gemeente	Sectie	Nummer	Perceel (in m ²)	Perc. verontr.
Delfzijl	D	2749	85	< 5%
Delfzijl	D	4277	22.605	< 5%

De contour van de deelsaneringslocatie waarbinnen overschrijdingen van de interventiewaarden in de vaste bodem kunnen worden aangetroffen, is aangegeven op de kadastrale kaart in bijlage 1.

Een afschrift van deze beschikking wordt gezonden aan de Rijksdienst van het Kadaster en de Openbare Registers.

3. PROCEDURE

Het besluit is genomen met inachtneming van titel 4.1 van Hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Omdat ons geen belanghebbenden bekend zijn die bezwaar zouden kunnen hebben tegen de onderhavige beschikking is afgezien van horen zoals bedoeld in artikel 4:8 Awb.

3.1. Terinzagelegging

Het besluit met de bijbehorende stukken ligt ter inzage van 26 januari 2023 tot en met 8 maart 2023:

- in het gemeentehuis van de gemeente Eemsdelta; [REDACTED]

Overeenkomstig artikel 28, zevende lid, van de Wbb hebben wij Burgemeester en wethouders van de gemeente Eemsdelta in kennis gesteld.

3.2. Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van deze beschikking een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u in de digitale brochure 'Bezwaar maken tegen een besluit' die u kunt vinden op de website van de provincie Groningen (www.provinciegroningen.nl).

Als u overweegt een bezwaarschrift in te dienen, zouden wij het op prijs stellen als u eerst contact met ons opneemt. Wellicht kunnen uw bezwaren door een toelichting van ons worden weggenomen.

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl

Voor inhoudelijke vragen over dit ontwerpbesluit kunt u contact opnemen met de [REDACTED]

4. TOELICHTING BESLUIT

4.1. Algemeen

Dit besluit heeft betrekking op een deel van het geval van licht tot sterke verontreiniging met lood, koper, zink, nikkel en PAK in de grond en PAK in het grondwater deels ter plaatse en ter hoogte van het perceel Borgweg 167a te Farmsum.

De deelsaneringslocatie betreft de te graven sleuf en werkgat (ten behoeve van in/uittredepunt gestuurde boring) grenzend aan de oostkant van het aanwezige trafostation ten behoeve van de voorgenomen werkzaamheden aan de aanwezige kabels en leidingen. Ter plaatse van de beschouwde locatie is de bodemverontreiniging aangetroffen.

De beschikbare informatie is voldoende om vast te kunnen stellen of voor het betrokken gedeelte sprake is van een geval van ernstige verontreiniging en of spoedige sanering van de aanwezige bodemverontreiniging noodzakelijk is. Daarnaast zijn de aangeleverde gegevens voldoende om de voorgestelde saneringsaanpak te kunnen beoordelen.

4.2. Huidige en historische situatie

Uit de aangeleverde gegevens blijkt dat de beschouwde deelsaneringslocatie voor een deel is gelegen op het perceel van het trafostation zelf en voor een deel ten oosten hiervan. Het trafostation zelf is gelegen op het perceel kadastraal bekend als gemeente Delfzijl, sectie D, perceelnummer 2749. Dit perceel heeft een oppervlakte van 85 m² en wordt omschreven als Borgweg 167a te Farmsum. De beschouwde deelsaneringslocatie bevindt zich direct ten oosten van het transformatorstation en is gelegen op het perceel kadastraal bekend als gemeente Delfzijl, sectie D, perceelnummer 4277. Dit perceel heeft een oppervlakte van 22.605 m² en wordt omschreven als Borgweg 169, Borgweg 171, Borgweg 173, Eemskanaal Z.Z. 84, Eemskanaal Z.Z. 86, Eemskanaal Z.Z. 88, allen te Farmsum.

De beschouwde deelsaneringslocatie bevindt zich op het perceel waar in de huidige situatie een baggerbedrijf met o.a. een scheepswerf is gevestigd. Op dit terrein hebben o.a. de volgende activiteiten plaatsgevonden (of vinden nog plaats): opslag van alifatische koolwaterstoffen, kolenopslagplaats (berging), doe-het-zelf winkel, sleepheiling (schepen), scheepsschilderbedrijf- en spuiterij, verfwarengroothandel, stuwadoorsbedrijf, zeilen-, tenten- en dekkledenfabriek en een scheepsbouw- en reparatiebedrijf.

Het voornemen bestaat om kabel- en leidingwerkzaamheden uit te voeren. Ter voorbereiding op deze werkzaamheden is verkennend- en aanvullend bodemonderzoek uitgevoerd. Hierbij is bodemverontreiniging aangetroffen.

De aanvrager heeft Antea Group opdracht gegeven voor het recent verrichtte bodemonderzoek. Dit met het doel de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem binnen de beschouwde deelsaneringslocatie vast te stellen en GS te verzoeken in te stemmen met het ingediende deelsaneringsplan.

4.3. Verontreinigingssituatie

Uit de aangeleverde gegevens blijkt dat de **grond** ter hoogte van het trafostation sterk verontreinigd is met lood, koper, zink, nikkel en PAK. Daarnaast zijn licht verhoogde gehalten aan minerale olie, kobalt, molybdeen, kwik, cadmium en PCB aangetroffen. De sterke verontreiniging wordt voornamelijk aangetroffen in het kolengruis houdende bodemtraject van circa 0,85 - 1,5 m -mv (plaatselijk 0,2 - 0,7 m -mv).

Het freatische **grondwater** is sterk verontreinigd met PAK (soms 10 PAK's). De individuele parameters voor PAK zijn maximaal matig verhoogd aangetoond.

De omvang van de sterke verontreiniging is alleen in de grond in noordelijke richting globaal afgeperkt. Hierbij is duidelijk dat de aangetroffen verontreiniging deel uitmaakt van een groter geval van verontreiniging (> 25 m³ bodemvolume sterk verontreinigde grond). De omvang van de sterke verontreiniging in het grondwater is verder eveneens niet bepaald.

Met betrekking tot het doel van de deelsanering (zie onder 4.6 in dit besluit) is de verontreinigingssituatie voldoende in beeld gebracht.

In deze beschikking wordt de verontreinigingssituatie binnen het deelsaneringsgebied beschouwd, zoals visueel is weergegeven op de in bijlage 3 van het deelsaneringsplan opgenomen ontgravingstekening, en wordt enkel een besluit genomen met betrekking tot dat deel.

4.4. Geval van ernstige verontreiniging

Of een geval van (bodem)verontreiniging al dan niet ernstig is, wordt beoordeeld aan de hand van de Circulaire Bodemsanering 2013, die in werking is getreden op 1 juli 2013 en is gepubliceerd in de Staatscourant nr. 16675.

Op basis van bovengenoemde circulaire is er sprake van een geval van ernstige verontreiniging, wanneer het gemiddelde gehalte gemeten in de grond, van tenminste één stof hoger is dan de interventiewaarde en tevens het volumecriterium van 25 m³ bodem wordt overschreden.

Met betrekking tot een grondwaterverontreiniging is er sprake van een geval van ernstige verontreiniging indien voor tenminste één stof de gemeten concentratie gemiddeld hoger is dan de interventiewaarde in een poriënverzadigd bodemvolume van minimaal 100 m³.

Op basis van de beschouwde onderzoeksresultaten blijkt dat de grond sterk verontreinigd is met lood, koper, zink, nikkel en PAK. Het grondwater is sterk verontreinigd met PAK (som 10).

Conclusie over ernst

De omvang in de grond en het grondwater is niet vastgesteld. Wel is duidelijk dat voor meer dan 25 m³ bodemvolume grond de interventiewaarden worden overschreden. Duidelijk is dat de verontreinigde bodem (grond en grondwater) binnen de beoogde deelsaneringslocatie onderdeel uitmaakt van een groter sterk met zware metalen en PAK verontreinigd gebied.

Hiermee is vastgesteld dat ter plaatse van de deelsaneringslocatie sprake is van een geval van ernstige verontreiniging in de zin van artikel 29 van de Wbb.

Een geval van verontreiniging heeft betrekking op die grondgebieden die vanwege de verontreiniging, de oorzaak of het gevolg daarvan in technische, organisatorische en ruimtelijke zin met elkaar samenhangen.

Technische samenhang wordt aanwezig geacht als de verontreinigingen zijn veroorzaakt als gevolg van eenzelfde proces, installatie of mechanisme. Organisatorische samenhang is aanwezig wanneer de verontreiniging een gevolg is van dezelfde organisatorische eenheid respectievelijk veroorzaker. Een ruimtelijke samenhang bestaat indien de verontreinigingen in aan elkaar grenzende of in elkaars directe nabijheid gelegen grondgebieden voorkomen of in het verspreidingsgebied van de verontreiniging liggen.

De verontreiniging is zeer waarschijnlijk het gevolg van de in het verleden op de locatie gebezigde activiteiten waarbij in potentie bodemverontreiniging kan ontstaan. Dit betreft opslag van alifatische koolwaterstoffen, kolenopslagplaats (berging), doe-het-zelf winkel, sleepheiling (schepen), scheepsschilderbedrijf- en spuiterij, verfwarengroothandel, stuwadoorsbedrijf, zeilen-, tenten- en dekkledenfabriek en een scheepsbouw- en reparatiebedrijf

Er is zowel een technische, een organisatorische als een ruimtelijke samenhang ten aanzien van de aanwezige bodemverontreiniging en daarmee is er sprake van één geval van verontreiniging. Duidelijk is ook dat de totale omvang van het geval van verontreiniging groter is dan de binnen het deelsaneringsgebied aanwezige verontreiniging.

4.5. Spoedeisendheid

Vastgesteld is dat sprake is van een geval van ernstige verontreiniging. Op grond van artikel 37 van de Wbb dient tevens te worden vastgesteld of spoedige sanering noodzakelijk is. Dit is noodzakelijk als er sprake is van onaanvaardbare risico's voor mens, plant of dier bij:

- Het huidige of voorgenomen gebruik van de bodem;
- De mogelijke verspreiding van de verontreiniging.

De beoordeling hiervan is uitgevoerd volgens de systematiek zoals beschreven in de Circulaire Bodemsanering 2013. Hierbij is gebruik gemaakt van het toetsingsinstrument Sanscrit (Web-based versie 2.7.3).

Uit de bijgevoegde standaard risicobeoordeling (Sanscrit, d.d. 8 december 2022) blijkt dat voor de aanwezige ernstige bodemverontreiniging bij het huidige gebruik van de saneringslocatie (getoetst als ander groen, bebouwing, infrastructuur en industrie) geen sprake is van humane, ecologische- en verspreidingsrisico's. Dit betekent dat sanering van de verontreiniging niet met spoed hoeft te worden uitgevoerd.

Conclusie spoedeisendheid

Op basis hiervan beschouwen wij de bodemverontreiniging ter plaatse van de onderhavige deelsaneringslocatie als 'niet spoedeisend'.

4.6. Saneringsdoelstelling

Voor de saneringsdoelstelling is het gestelde in artikel 38 lid 1 van de Wbb bepalend. In de Circulaire Bodemsanering 2013 zijn hierover nadere regels vastgelegd.

In artikel 38 Wbb is bepaald dat degene die de bodem saneert, de sanering zodanig uitvoert dat:

- a. de bodem tenminste geschikt wordt gemaakt voor de functie die hij na de sanering krijgt waarbij het risico voor mens, plant en dier als gevolg van blootstelling aan de verontreiniging zoveel mogelijk wordt beperkt;
- b. het risico van de verspreiding van verontreinigde stoffen zoveel mogelijk wordt beperkt;
- c. de noodzaak tot het nemen van maatregelen en beperkingen in het gebruik van de bodem (de nazorg) na sanering zoveel mogelijk wordt beperkt. 'Zoveel mogelijk' betekent dat de kosten in goede relatie moeten staan tot het resultaat van de sanering.

Indien nazorg nodig is om het saneringsresultaat in stand te houden en te controleren moeten de nazorgmaatregelen voldoende zijn om ervoor te zorgen dat de verontreiniging die na de sanering is achtergebleven, niet zal leiden tot een vermindering van de kwaliteit van de bodem die na de sanering is bereikt (artikel 39d Wbb).

De aanleiding voor het opstellen van het deelsaneringsplan is de op de locatie aanwezige verontreiniging met zware metalen en PAK en de voorgenomen werkzaamheden aan kabels en leidingen ter hoogte van het trafostation. Hierbij dient in de verontreinigde bodem te worden gegraven.

In het deelsaneringsplan (7 december 2022) is de doelstelling van de sanering als volgt is omschreven:

"Doelstelling van de sanering is om de werkzaamheden op een milieu-hygiënisch verantwoorde wijze uit te voeren. Er zijn voor de grond en het grondwater geen terugsaneerwaarden vastgesteld."

Op basis van de beschikbare gegevens wordt verwacht dat de benodigde graafwerkzaamheden deels beneden de heersende grondwaterstand zullen worden uitgevoerd. Om die reden zal een bronbemaling worden aangelegd.

Het belang van bescherming van de bodem verzet zich niet tegen de deelsanering omdat:

- geen sprake zal zijn van herverontreiniging;
- geen sprake zal zijn van verspreiding van de verontreiniging;
- de maatregelen een toekomstige sanering van de (rest)verontreiniging niet in de weg zal staan (eventuele restverontreiniging kan op een natuurlijk moment alsnog worden verwijderd, bijvoorbeeld bij afbraak van het trafostation).

De saneringsdoelstelling voldoet hiermee aan artikel 38 en artikel 40 van de Wbb.

4.7. Saneringsaanpak

In het door Antea Group opgestelde deelsaneringsplan (7 december 2022) is de aanpak van de deelsanering beschreven.

Ter plaatse van de deelsaneringslocatie (trafostation) zal de aanwezige licht tot sterk verontreinigde grond over een oppervlak van circa 9 m² tot de gewenste diepte (circa 1,0 m -mv) gescheiden worden ontgraven. De vrijgekomen verontreinigde grond wordt, indien civieltechnisch geschikt, na afloop van de werkzaamheden weer teruggeplaatst. Indien de grond niet geschikt is zal deze worden afgevoerd naar een erkende verwerker. In het geval dat verontreinigde grond wordt afgevoerd zal schoon zand (AW2000) worden aangevoerd en ter aanvulling worden toegepast.

Om de ontgraving in den droge te kunnen uitvoeren zal een bronbemaling worden ingesteld. Vrijkomend verontreinigd grondwater wordt geloosd op het riool of afgevoerd naar een erkende verwerker.

Er is geen milieukundige verificatie voorzien.

Voor meer gedetailleerde informatie over de saneringswerkzaamheden wordt verwezen naar het deelsaneringsplan (met name hoofdstuk 2 en 3) en de daarbij opgenomen tekening met ontgravingsgebied (bijlage 3 deelsaneringsplan).

4.8. Wijzigingen op het saneringsplan

Degene die de bodem saneert meldt wijzigingen op het saneringsplan, waarmee GS van Groningen hebben ingestemd, door middel van het formulier "melden van een wijziging van het saneringsplan", uiterlijk twee weken voorafgaand aan de uitvoering van die wijzigingen schriftelijk aan GS van Groningen. Dit formulier is te downloaden via www.provinciegroningen.nl.

GS van Groningen kunnen vervolgens aanwijzingen geven voor de verdere uitvoering van de sanering (artikel 39 lid 4 en 5 Wbb). Binnen een week beoordelen GS van Groningen of de afwijkingen nog passen binnen de gekozen saneringsoplossing en ook overigens acceptabel zijn. Als dat niet het geval is zullen GS van Groningen aan de saneerder aangeven dat ofwel het oorspronkelijke saneringsplan moet worden gevolgd ofwel een herzien saneringsplan noodzakelijk is.

Indien tijdens de sanering blijkt dat door onvoorziene omstandigheden een wijziging van het saneringsplan noodzakelijk is, dan dient dit vooraf met de toezichthouder bodem van de Omgevingsdienst Groningen te Veendam te worden afgestemd (tel. 0598-788000).

4.9. Evaluatie van de sanering en nazorg

Na de uitvoering van de sanering dient zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk 13 weken na afronding van de sanering, schriftelijk verslag aan GS van Groningen te worden gedaan conform artikel 39c Wbb.

GS zullen slechts met het verslag instemmen indien gesaneerd is in overeenstemming met het bepaalde bij of krachtens artikel 38 Wbb. Deze instemming is een beschikking in de zin van de Algemene wet bestuursrecht en wordt bekend gemaakt in de gebruikelijke bladen. Het besluit (c.q. de beschikking) op het evaluatieverslag wordt aan de Openbare Registers van het Kadaster ter inschrijving aangeboden.

In het evaluatierapport wordt tevens de aard en omvang van de restverontreiniging beschreven. Op grond daarvan wordt, met het oog op het beheer van de restverontreiniging, aangegeven welke beperkingen in het gebruik van de bodem en welke nazorgmaatregelen noodzakelijk zijn.

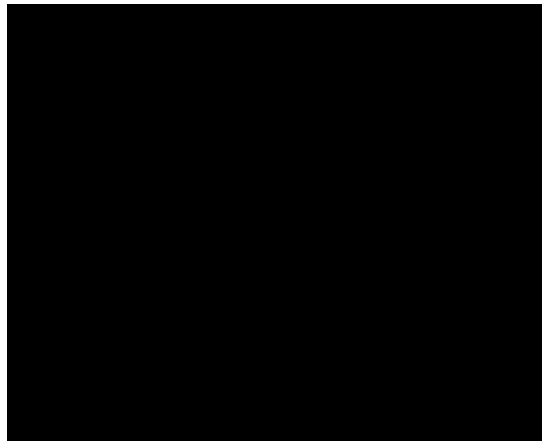
Indien sprake is van beperkingen in het gebruik van de bodem en/of sprake is van nazorgmaatregelen dient gelijktijdig met of zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk 13 weken na het indienen van het evaluatierapport, een nazorgplan te worden ingediend. Dit nazorgplan dient te voldoen aan artikel 39d Wbb en heeft ook instemming van GS. De beschikking op het nazorgplan wordt tevens aan de Openbare Registers van het Kadaster ter inschrijving aangeboden.

4.10. Tijdsduur/aanvang van de sanering

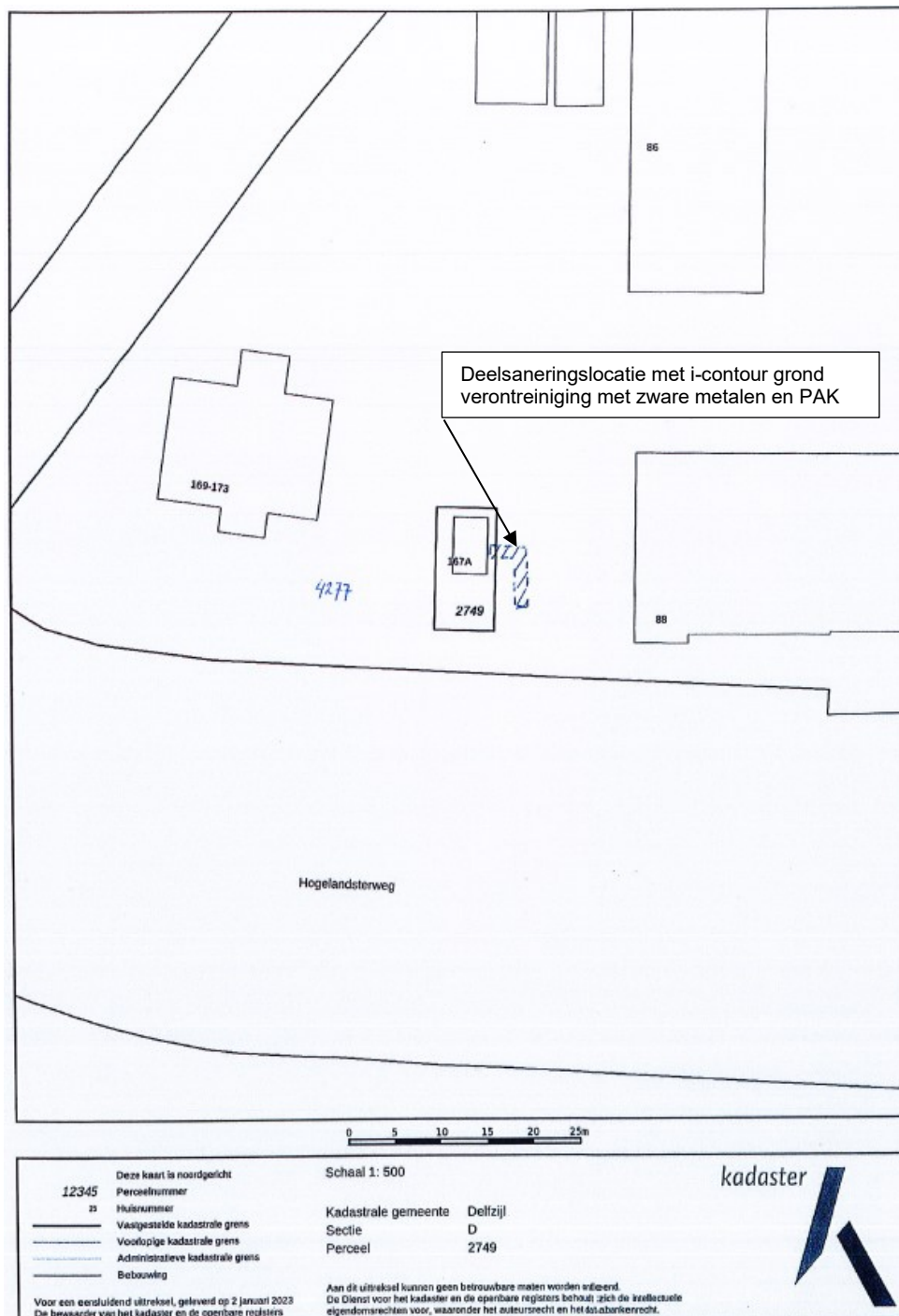
De melder heeft aangegeven de deelsanering op korte termijn te willen uitvoeren en afronden.

Gedeputeerde Staten van Groningen,

Namens dezen:

BIJLAGE 1: KADASTRALE KAART DEELSANERINGSLOCATIE MET INTERVENTIEWAARDE-CONTOUR GROND (ZWARE METALEN + PAK)

BIJLAGE 2: VERZENDLIJST BESCHIKKING

Van dit besluit is een afschrift gezonden aan:

- De melder: Enexis B.V., Postbus 856, 5201 AW 's-Hertogenbosch;
- Antea Group, Postbus 24, 8440 AA Heerenveen;
- Enexis Netbeheer BV, Magistratenlaan 116, 5223 MB 's-Hertogenbosch;
- Heuvelman Ibis B.V., Handelskade West 34, 9934 AA Delfzijl;
- Burgemeester en wethouders van de gemeente Eemsdelta, Postbus 15, 9900 AA Appingedam;
- Omgevingsdienst Groningen, Postbus 97, 9640 AB Veendam.

BIJLAGE 3: BEGRIPPENLIJST

In deze beschikking kunnen de volgende begrippen zijn gehanteerd.

Wat is bodemverontreiniging?

Sommigen vinden de bodem verontreinigd als er iets in zit dat er van nature niet thuishoort. Deze definitie is echter te breed als we verontreiniging benaderen als een milieuprobleem. Niet alle vreemde stoffen die in de bodem voorkomen, zijn schadelijk. Sommige zaken worden om allerlei redenen bewust in de bodem ondergebracht, bijvoorbeeld funderingen, opslagtanks, riolen en onze overledenen. In de Wet bodembescherming is verontreiniging beperkt tot een aantal stoffen. De wet is erop gericht om verontreiniging te voorkomen en problemen van verontreinigingen die desondanks zijn ontstaan, op te lossen.

Hoe ontstaat bodemverontreiniging?

Vaak wordt gedacht dat bodemverontreiniging slechts een vervelende erfenis is uit vroeger tijden. Zeker, we zijn nog druk bezig verontreiniging uit het verleden te saneren. Maar ook nu ontstaat dagelijks wel ergens nieuwe bodemverontreiniging die om aandacht vraagt. Dat is onvermijdelijk; denk aan oorzaken zoals lekken, morsen, bemesten, bestrijdingsmiddelen, afval en ongelukken. Meestal wordt de verontreiniging veroorzaakt door (onvolkomenheden in) ons eigen doen en laten.

Wat is het probleem van bodemverontreiniging?

Bodemverontreiniging wordt vanuit twee invalshoeken als een probleem gezien: risico en stagnatie.

Risico:

Bodemverontreiniging kan tot gevolg hebben dat onze gezondheid nadelig wordt beïnvloed wanneer we eraan worden blootgesteld. Men spreekt dan van het humane risico. Bodemverontreiniging kan ook een nadelige invloed hebben op planten en dieren die op en in de bodem leven. Dit is eveneens het gevolg van blootstelling. Men spreekt dan van het ecologische risico. Bodemverontreiniging kan zich ook via het grondwater in het milieu verspreiden. Het milieu is in eerste instantie de bodem zelf, maar uiteindelijk ook het oppervlaktewater, als gevolg van uitstroming. Men spreekt dan van het verspreidingsrisico.

Stagnatie:

De aanwezigheid van bodemverontreiniging kan bepaalde maatschappelijke processen vertragen: de bouw van woningen en de aanleg van groenvoorzieningen, infrastructuur en bedrijventerreinen.

Maakt het uit wanneer verontreiniging is ontstaan?

Er wordt bij bodemverontreiniging onderscheid gemaakt tussen historische (oude) en nieuwe verontreiniging. Nieuwe verontreiniging is verontreiniging die na 1987 is ontstaan, het jaar dat de Wet bodembescherming van kracht werd. Nieuwe verontreiniging moet, ongeacht de mate van verontreiniging, zo snel en zo volledig mogelijk worden verwijderd. Dit vloeit voort uit de zorgplicht.

Wat is de maat bij bodemverontreiniging?

Bepalend voor de gevolgen van bodemverontreiniging is de concentratie, de hoeveelheid verontreiniging per hoeveelheid grond of grondwater. De concentratie die aanwezig is, wordt door meting bij een bodemonderzoek vastgesteld. Een circulaire bij de Wet bodembescherming onderscheidt voor alle verontreinigingen twee grenswaarden voor de concentratie in de grond en het grondwater: de streefwaarde en de interventiewaarde. De streefwaarde is een lage concentratie, de interventiewaarde een hoge.

Wat betekenen de achtergrondwaarde en streefwaarde?

De streefwaarde markeert de grens tussen schoon en verontreinigd. De bodem is schoon wanneer in zowel de grond als het grondwater de concentratie van alle door de Wet bodembescherming aangewezen stoffen lager is dan de achtergrondwaarde (grond) en de streefwaarde (grondwater). Eigenlijk is schoon niet de juiste omschrijving. Er kan immers wel enige verontreiniging aanwezig zijn. Een betere omschrijving luidt dat bij de achtergrondwaarde en de streefwaarde het humane risico te verwaarlozen is.

Wat betekent de interventiewaarde?

De interventiewaarde markeert de grens tussen verontreinigd en ernstig verontreinigd. Verontreiniging is dus ernstig wanneer de concentratie groter is dan de interventiewaarde. Dit hoeft maar voor één stof in de grond of het grondwater het geval te zijn. Wel moet het tenminste gaan om de concentratie in een zeker bodemvolume. Voor grond is dat 25 kubieke meter (m³) bodem, voor grondwater 100 kubieke meter bodem. Het hanteren van een minimaal bodemvolume is bedoeld om te voorkomen dat een alleen zeer plaatselijk aanwezige verontreiniging maatgevend wordt voor een hele locatie. Het ligt voor de hand te denken dat ernstige verontreiniging moet worden aangepakt. Dat is echter lang niet altijd zo. Het constateren van ernstige verontreiniging is een sein om na te gaan hoe groot de risico's werkelijk zijn en zo de spoedeisendheid van de bodemsanering te bepalen.

Wanneer is bodemsanering spoedeisend?

Als ernstige verontreiniging is aangetoond, moeten het humane, ecologische en verspreidingsrisico volgens een standaardmethode worden berekend. Het uitgangspunt daarbij is het huidige bodemgebruik. Gestandaardiseerde vormen van bodemgebruik zijn bijvoorbeeld wonen met tuin, openbaar groen en industrie. Bij het humane risico is de blootstelling van mensen aan verontreiniging maatgevend. We kunnen, afhankelijk van het bodemgebruik, op verschillende manieren aan verontreiniging blootstaan. Men spreekt daarbij van blootstellingroutes. Voorbeelden zijn het eten van gewas en het inademen van lucht. Bij het ecologisch risico is het oppervlak van het gebied waarin bepaalde bodemorganismen worden aangetast, maatgevend. Bij het verspreidingsrisico is de toename per jaar van het bodemvolume met een gemiddeld ernstige verontreiniging maatgevend. De uitkomsten van de berekeningen worden getoetst aan normen voor blootstelling, oppervlak en verspreiding. Als de norm wordt overschreden, spreekt men van een actueel risico. De bodemsanering is dan urgent. Er is al sprake van spoedeisendheid als bij één soort risico voor één stof sprake is van een actueel risico.

Wat betekent spoedeisend?

Spoedeisende verontreiniging moet worden gesaneerd. Het woord spoedeisend betekent echter niet: morgen beginnen. Daar waar sprake is van onaanvaardbare risico's moeten deze zo snel mogelijk worden weggenomen. Tot het moment waarop deze risico's met de sanering definitief worden weggenomen, kunnen onaanvaardbare risico's worden beperkt door het nemen van tijdelijke beveiligingsmaatregelen, zoals bedoeld in art 37, lid 3 Wbb.

Het kan enige tijd in beslag nemen om te bepalen wat de precieze oorzaken zijn van de risico's en welke maatregelen nodig zijn om deze risico's weg te nemen. Als indicatie voor de te hanteren termijn waarop de sanering moet aanvangen in het geval van onaanvaardbare risico's geldt daarom de volgende richtlijn: binnen 4 jaar na het afgeven van de beschikking 'ernst en spoed'.

Het bevoegd gezag Wbb stelt het precieze saneringstijdstip vast en stemt dit af op de voorwaarden die locatiespecifieke omstandigheden met zich meebrengen.

Wat is bodemsanering?

Bodemsanering heeft tot doel de risico's te verkleinen. Eén aanpak is het volledig verwijderen en vervangen van grond en het afpompen van grondwater. Deze grondige aanpak is echter technisch niet overal mogelijk en vaak erg duur. Tegenwoordig vervangt men vaak alleen de bovenste meter grond door een schone leeflaag. Een andere aanpak is het in de bodem verlagen van de concentratie schadelijke stoffen, bijvoorbeeld door micro-organismen bepaalde stoffen te laten afbreken. Men noemt dit in-situ reiniging. Een laatste optie is het isoleren (opsluiten) van de verontreiniging, zodat contact en verspreiding niet meer mogelijk zijn.